

Europees burgerpanel over energie-efficiëntie

Overzicht van sessie 3

[12-14 april 2024]

In enkele woorden...

De derde en laatste sessie van het Europees burgerpanel over energie-efficiëntie bracht tussen 12 en 14 april ongeveer 150 deelnemers uit de hele EU bijeen in Brussel. Het weekend was bedoeld om de aanbevelingen van burgers te bespreken en af te ronden.

Dankzij hun harde werk hebben de burgers 13 aanbevelingen aangenomen die grotendeels betrekking hadden op drie sectoren (gebouwen, vervoer en energie-infrastructuur) en drie overkoepelende kwesties (sociale rechtvaardigheid, de EU in een mondiale economie en aandacht voor de belangen van verschillende partijen). Na een stemming werden de definitieve aanbevelingen overhandigd aan Maroš Šefčovič, uitvoerend vicevoorzitter van de Europese Commissie voor de Green Deal, Interinstitutionele Betrekkingen en Prognoses.

Wat zijn de volgende stappen?

De aanbevelingen van de burgers zullen naar verwachting worden meegenomen in het ontwerp van toekomstige initiatieven van de Commissie, in het bijzonder een voorstel van de Commissie voor een aanbeveling over het energie-efficiëntie-eerstbeginsel dat later dit jaar moet worden ingediend.

Blijf op de hoogte!

We zullen u op de hoogte houden over een feedbacksessie waarbij we samen met u willen bespreken hoe er rekening is gehouden met uw aanbevelingen.

We houden ook in de toekomst graag contact met u. Daarom zetten we een alumninetwerk op voor deelnemers aan Europese burgerpanels en andere Europese projecten voor burgerparticipatie. Wilt u **geen** deel uitmaken van dit netwerk? Stuur dan een e-mail naar COMM-CITIZENS-PANELS@ec.europa.eu, dan verwijderen wij u van de mailinglijst.

In [onze fotogalerij](#) kunt u een aantal foto's van de panelsessies vinden. Deel ze gerust met uw vrienden, familie en sociale netwerken!

Het directoraat-generaal Energie van de Commissie heeft een [maandelijkse nieuwsbrief](#) over het laatste energiegerelateerde nieuws, evenementen en recente publicaties. [Via deze link](#) kunt u zich daarvoor aanmelden.

Meer informatie over het energiebeleid van de EU is te vinden op de website: [Energie - Europese Commissie](#)

Of volg ons op X (voorheen Twitter): [\(21\) Energy4Europe EU \(@Energy4Europe\) / X \(twitter.com\)](#)

Op het platform voor burgerparticipatie kunt u nog steeds uw mening delen in het [online debat over energie-efficiëntie](#). Neem hier zeker een kijkje en deel uw inzichten uit de paneldiscussies met burgers uit de hele EU.

Wat kunnen we leren van deze laatste sessie?

Dag 1: Samenvatting van de vorige sessie, feedback van het kenniscomité en voorbereiding van de werkgroepen

Op vrijdag kwamen burgers in de plenaire vergadering bijeen om met de leden van het kenniscomité te spreken over de vraag “Hoe kan de EU prioriteit geven aan energie-efficiëntie en ervoor zorgen dat dit volop voordelen oplevert voor burgers, overheden en bedrijven?”.

Aan het begin van de sessie gaf Paula Pinho, **directeur voor een Rechtvaardige transitie, Consumentenzaken, Energiezekerheid, Efficiëntie en Innovatie bij DG Energie**, feedback over de ontwerpaanbevelingen van de burgers, waarbij de nadruk lag op energie-efficiëntie als prioriteit. In haar woorden: *“Dit Europees burgerpanel is voor ons allemaal een geweldig traject geweest. Het was nieuw voor u, maar ook voor ons. De rechtstreekse input van burgers over het energie-efficiëntiebeleid van de EU was zeer welkom en heeft ons nieuwe inzichten opgeleverd. Uw aanbevelingen zijn gericht op thema's waarmee wij aan de slag willen gaan: energieprijzen, sociale rechtvaardigheid, energiegemeenschappen en vervoer.*

Tegelijkertijd hebt u gezorgd voor een nieuw en verfrissend perspectief.”

Vervolgens deelden de leden van het kenniscomité hun opmerkingen over de ontwerpaanbevelingen:

Reinhard Six, onafhankelijk adviseur en deskundige op het gebied van financiering van energie-efficiëntie: *“Wat vooropstaat bij energie-efficiëntie, is dat we moeten investeren in gebieden die een vermindering in het energieverbruik kunnen teweegbrengen. Hoe kan dit worden gefinancierd op een manier die rendabel is voor investeerders (eigenaren van onroerend goed, overheidsinstanties, bedrijven)?”*

Arianna Vitali, secretaris-generaal van The Coalition for Energy Savings: *“Er zijn twee aanbevelingen op het gebied van vervoer. Energie voor vervoer is goed voor 30 % van het energieverbruik in Europa. Onze vervoerskeuzes hebben een rechtstreekse invloed op ons energieverbruik. We moeten er zeker van zijn dat we prioriteit geven aan openbaar en particulier elektrisch vervoer.”*

Robert Nuij, adjunct-hoofd van de eenheid Energie-efficiëntiebeleid en -financiering, DG ENER, *“Heel wat aanbevelingen zijn gericht op het lokale niveau, bijvoorbeeld op energiegemeenschappen. Dit is zeer waardevol omdat het ons rechtstreeks inzicht gaf in de ervaringen van mensen in de praktijk.”*

's Middags konden de burgers in twee kleinere groepen de ontwerpaanbevelingen bespreken en gedachten uitwisselen.

Dag 2: De aanbevelingen afronden

Op zaterdag werkten de burgers in 12 groepen om de laatste hand te leggen aan hun aanbevelingen. De sessie begon met een gesprek over de sessies van vrijdag en het bepalen van de kernpunten voor de rest van de dag. Elke groep wees een “ambassadeur” aan die de resultaten van de eerste gesprekken over de aanbeveling van de groep presenteerde en deze koppelde aan een soortgelijke of gerelateerde ontwerpaanbeveling.

Tijdens het tweede deel van de sessie behandelden de deelnemers de belangrijkste vragen voor het afronden van hun aanbevelingen:

- *Waarom is deze aanbeveling belangrijk voor u?*
- *Voor welke compromissen staat u open?*
- *Hoe draagt deze aanbeveling bij aan energie-efficiëntie en aan het integreren van het energie-efficiëntie-eerstbeginsel in de besluitvorming?*
- *Wat verandert er in Europa als deze aanbeveling wordt uitgevoerd?*
- *Wat verandert er voor uw eigen leven en dat van uw gemeenschap?*

De leden van het kenniscomité stonden klaar om vragen te beantwoorden, zowel schriftelijk als mondeling, over eventuele twijfels die de deelnemers nog hadden. Aan het einde van de dag werden de puntjes op de i gezet in de tekst van de aanbevelingen (titel, toelichting, motivering) om deze zo duidelijk en nauwkeurig mogelijk te maken. Gespreksleiders zorgden voor consensus binnen de groepen.

Dag 3: Presentatie en stemming over de definitieve aanbevelingen

Op zondag kwamen de burgers weer samen in de plenaire vergadering om de 13 definitieve aanbevelingen te presenteren en hun stem uit te brengen. De burgers konden elke aanbeveling een cijfer tussen de 1 en de 6 geven om aan te geven in welke mate ze de aanbeveling steunden.

De stemmen werden geteld in aanwezigheid van burgerwaarnemers om transparantie te waarborgen. Zij werden persoonlijk voorgesteld aan uitvoerend vicevoorzitter Maroš Šefčovič door het oudste panellid, Antanas, en het jongste panellid, Martina.

Uitvoerend vicevoorzitter Maroš Šefčovič bedankte de 150 burgers voor hun deelname, toewijding en harde werk sinds februari.

Ter afsluiting van dit Europees burgerpanel bedankte Richard Kuehnel, directeur Vertegenwoordigingen en Communicatie in de lidstaten bij de Europese Commissie (DG COMM), de burgers voor hun inzet en toewijding tijdens deze drie sessies: *"Mijn collega's van DG ENER zijn onder de indruk van uw werk en uw aanbevelingen, die zeer doelgericht zijn. U bent deskundigen op het gebied van energie en democratie geworden. We zullen een verslag uitbrengen over de opvolging van uw aanbevelingen en houden graag contact met u."*

Agenda van sessie 3

DAG 1	
14.30 15.10	- Welkomstwoord van DG ENER (Paula Pinho) en DG COMM en terugblik op sessie 2
15.10 16.20	- Plenaire vergadering: afstemmen van de ontwerpaanbevelingen op het energie-efficiëntie-eerstbeginsel (discussie)
16.50 18.25	- Subplenaire vergadering 1 (Gasperizaal): feedback van het kenniscomité over aanbevelingen 1-6 en discussie Subplenaire vergadering 2 (Mansholtzaal): feedback van het kenniscomité over aanbevelingen 7-12 en discussie
18.25 18.30	- Vooruitblik (tijdens de subplenaire vergaderingen)
DAG 2	

9.00 10.30	-	1 ^e blok: input van vrijdag bekijken + feedback geven op aanbevelingen van andere groepen
11.00 12.30	-	2 ^e blok: overleg om de aanbevelingen te verbeteren
14.00 15.30	-	3 ^e blok: feedback geven op de aanbeveling van een andere groep (30 minuten), ambassadeur naar andere groep sturen voor vraag-en-antwoordgesprek (15 minuten), eigen aanbevelingen bijwerken (45 minuten)
16.00 17.30	-	4 ^e blok: eindafwerking van de aanbevelingen Feedback en vooruitblik op zondag

DAG 3

9.30 - 9.50		Welkom terug en opwarmer Bijdragen van burgers over hun indrukken van het kennis- en informatiecentrum
9.50 11.20	-	De aanbevelingen 1-8 presenteren en bespreken Collectieve beoordeling van aanbevelingen 1-8
11.50 12.30	-	De aanbevelingen 9-12 presenteren en bespreken Collectieve beoordeling van aanbevelingen 9-12
12.30 12.45	-	Verwelkomen van uitvoerend vicevoorzitter Maroš Šefčovič: Kort interview Groepsfoto met uitvoerend vicevoorzitter Maroš Šefčovič
12:45 13:20		Uitslag van de stemming in aanwezigheid van uitvoerend vicevoorzitter Maroš Šefčovič
13:20 13:30		Afscheid van DG COMM (Richard Kuehnel) en het team van moderators

Klik [hier](#) om de sessie van vrijdag terug te kijken

Klik [hier](#) om de sessie van zondag terug te kijken

Bijdragen tijdens de plenaire vergadering

Jan Rosenow, directeur Europese programma's, Regulatory Assistance Project, Duitsland

Robert Nuij, adjunct-hoofd van de eenheid Energie-efficiëntiebeleid en -financiering, DG Energie

Pierre Schellekens, directeur Energiebeleidsstrategie en -coördinatie, DG Energie

Arianna Vitali, secretaris-generaal van The Coalition for Energy Savings

Camille Defard, hoofd van het Centre Energie de l'Institut Jacques Delors

Reinhard Six, onafhankelijk adviseur op het gebied van financiering van energie-efficiëntie

Uw hoogtepunten van het panel

Anthony, Malta, "Mijn hoogtepunt was het ontmoeten van mensen uit heel Europa, omdat je zo veel van anderen kunt leren. Het was voor mij ook de eerste keer dat ik zag dat de EU burgers actief om input vraagt. Het was een heel mooie ervaring."

Isabel, Portugal, "Ik denk dat het belangrijkste moment de eerste plenaire vergadering was. Het was fantastisch: ik besepte dat de 27 landen bijeenkwamen om samen aan een onderwerp te werken. Het was een goed voorbeeld van participatieve democratie, en ik heb er echt van genoten."

Lora, België: "Het meest memorabele moment voor mij was de eerste zaterdag, tijdens de werkgroepen, toen we de verschillen en overeenkomsten tussen onze landen op het gebied van energie-efficiëntie met elkaar bespraken. Dat was superinteressant".

Paul, Frankrijk, "Wat me goed zal bijblijven van dit panel, zijn de culturele diversiteit en de waardevolle bijdragen. Ik heb veel geleerd over verschillende landen en het was een geweldige ervaring voor mij."

Felipe, Spanje, "Het was mijn eerste keer in het buitenland en ik heb voor het eerst in mijn leven het vliegtuig genomen. Het gaf veel voldoening om mensen uit Spanje en de rest van Europa te ontmoeten. Ik ben heel dankbaar voor deze kans."

Christophe, Oostenrijk, "Ondanks onze meningsverschillen zijn we erin geslaagd samen te werken en het eens te worden. Iedereen werd erbij betrokken en ik heb veel geleerd over het onderwerp energie-efficiëntie."

Belangrijke inzichten op het platform voor burgerparticipatie

150 bijdragen

43 951 bezoekers

83 548 paginaweergaven

782 accounts

124 opmerkingen

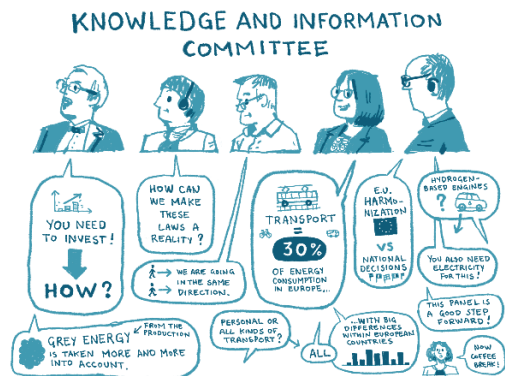
201 steunbetuigingen

[Neem een kijkje op het platform voor burgerparticipatie](#)

Het weekend door de ogen van onze tekenaar, Sylvain Mazas

Sylvain Mazas heeft een visuele voorstelling gemaakt van de definitieve aanbevelingen in sessie 3. Hieronder ziet u enkele voorbeelden van zijn werk, waarin hij de vergadering op een visueel aantrekkelijke manier heeft vastgelegd. Met zijn werk heeft hij de dynamiek van de sessie erg verrijkt.

De 13 definitieve aanbevelingen

Hier vindt u de [dertien definitieve aanbevelingen](#) die u bij de Europese Commissie hebt ingediend. Op dit moment zijn ze alleen beschikbaar in het Engels. We laten het u weten wanneer de vertalingen beschikbaar zijn.